

תשובה

תשובות ומענות

מכ"ק אדמו"ר לשלוחי אילת

ג' כסלו - תשפ"א

תשובה לרגל שמחת הבר מצוה
של הת' דובער שי' זקלס - אלעד

פתח דבר

בשבח ותודה להשם יתברך על הגיעי לעול המצוות במלאות לי שלש עשרה שנה בשעה טובה ומוצלחת, הנני להגיש 'תשורה' בפני אורחינו הנכבדים שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחת הבר המצוה שלי ביום ג' בכסלו וגם לאלו שבגלל המגבלות לא הגיעו בגופם ושמחו אתנו מרחוק.

תשורה זו היא מקבץ של תשובות ומענות של כ"ק אדמו"ר לשלוחי הרבי באילת ולתושבי אילת שזכו לקבל מכתבים, תשובות והתייחסויות מעניינות בקשר לעיר אילת. בין מקבלי המכתבים והמענות נמצאים גם סבי וסבתי הרב שמעון ולאה אייזנבך שליחי הרבי לאילת, אליה הגיעו לפני 35 שנה.

אמי מורתי גדלה באילת כל ימיה ועד היום אנו ומשפחתנו מבליים ימים ושבעות באילת, אליה אנו נוסעים מידי שנה ומידי מועד ובביקורים אלו אנו שותפים מלאים לעשיה ולרוח השליחות בעיר הדרומית ביותר בישראל.

ליחס מיוחד זכתה העיר אילת ורבים מתושביה שכתבו לרבי או שנפגשו עמו זכו לתשובות ומענות נפלאים שחלקם באים ומתקבצים בחוברת זו.

ביום שמחתי אודה להוריי היקרים שי' על שגידלוני וחינכוני על ברכי התורה ויראת שמים, ומי יתן שאגדל חי"ל, חסיד ירא שמים ולמדן ואגרום נחת רוח לרבי, להוריי ומוריי וכמופת אהיה לרבים עדי עד נזכה להתגלות משיחנו במהרה בימינו אמן.

דובער שי' זקלס

בן הרב חיים יהושע ונחמה דינה שי'

אלעד

ג' כסלו תשפ"א

יו"ל ע"י אור מנורה בדרום

עריכה גרפית: אדן חב"ד

ב"ה

מכתבי הרבי ומענות לשלוחי ותושבי העיר אילת

חלקם הופיע בחוברות "התקשרות"

בשנת תשל"ו עלתה אילת על מפת הפעילות החבדי"ת כאשר הגיע אליה השליח הרב ישראל צבי גלינצנשטיין ותקע בה יתד. בשנת תשמ"מ הגיע אליה רב העיר הרב יוסף הכט ומאוחר יותר בשנת תשמ"ו הצטרפו אליה גם סבי וסבתי הרב שמעון ולאה אייזנבך יחד עם אמי מרת נחמה דינה שתחי' שהיתה אז בת חצי שנה.

העיר אילת זכתה להתייחסות מיוחדת מהרבי הבאה לידי ביטוי במכתבים, תשובות וברכות שקיבלו תושבי אילת מהרבי. חלקם מופיעים כאן ושופכים אור על העשייה הרחבה של חב"ד באילת ועל ההסטוריה החב"דית של אילת. כמובן שישנם התייחסויות נוספת של הרבי לעיר אילת ובטח יצאו לאור בעתיד.

* * *

בב' ניסן תשל"ה (מקדש מלך כרך א' עמ' 127 ואילך. ומשם באגרות-קודש כרך ל' עמ' קנה-1) כתב הרבי למר ש. הדרי ששימש באותם ימים כיושב-ראש המועצה הדתית באילת:

ב"ה, ב' ניסן, ה'תשל"ה

ברוקלין נ.י.

לכבוד מר ש. הדרי שי'

יו"ר המועצה הדתית אילת

שלום וברכה.

במענה למכתבו מב' אדר, שהגיעני באיחור, ומחמת הטרדות נתאחר גם המענה ואתו הסליחה,

בו כותב אודות הפניית אברכים שילמדו בכולל שמקימים וכו',

הנה בכל זה יש לפנות לעסקני אנ"ש על אתר באה"ק ת"ו כמובן.

כיון שכל ענין בהשגחה פרטית, ובודאי לא לחינם כתב אלי יושב ראש המועצה הדתית בעירו, שגם זה כמובן בהשגחה פרטית, אשר בודאי גם בלאו הכי מכיר את גודל האחריות והזכות שנתנו לו מלמעלה, ביחד עם הכוחות, לפעול בכל עניני הדת בעירו.

ויהי רצון שיעשה בזה מתוך חרות מכל ענינים המבלבלים, בהתאם לתוכן "זמן חרותנו" הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה.

בכבוד ובברכת חג הפסח כשר ושמח ובשורות טובות

* * *

ככל הידוע החבדני"ק הראשון שביקר באילת היה הרה"ח ר' ישראל צבי הלוי הבר (ז"ל), שם שהה במסגרת שירות מילואים בצה"ל. באותה עת, בי"ז מנחם-אב תשט"ו, כתב אליו הרבי את המכתב הבא:

נהנתי ממה שכתב שהתיידד עם בעלי השפעה על חוג מסויים בהיותו באילת, ובודאי למותר לעוררו להחזיק הקשר עמהם על ידי מכתבים וכיוצא בזה גם עתה, ובפרט שמתקרב חודש הרחמים ועשרת ימי תשובה בקירוב המאור אל הניצוץ, שאז הוא עת מוכשר לעורר את כל אחד ואחד מישראל בזה, ובפרט אלו היכולים להשפיע על הרבים שזכות הרבים מסייעתם.

* * *

שלוש שנים לאחר-מכן בתשי"ח, כתב יהודי תושב בני ברק (מר אברהם פוצין) לרבי, כי ביוזמת שני אברכים חניכי ישיבת נוברדוק נוסדה ישיבה בה לומדים כעשרים תלמידים באילת, והם מבקשים את עזרת הרבי.

מיהו ר' אברהם פוצין? לאחרונה התפרסמו כרטיסיות מספר החסידים ובהם נמצאת כרטיסיה שלו בו מציין כי שם אביו הוא מנחם מענדל והוא היה מחסידי קאפוסט בבוברויסק והתעסקותו הוא פועל בנין.

במכתב מתאריך כ"ו תמוז תשי"ח ענה לו הרבי:

ב"ה, כ"ו תמוז תשי"ח

ברוקלין

מר אברהם פוצין שי'

שלום וברכה

מאשרים קבלת מכתבו מיום החמישי שז"ע [=שזה עתה] נתקבל, בו כותב שיסדו ישיבה באילת וכו' ובעת רצון יזכירוהו על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, מתאים לתוכן כתבו, ויהי-רצון שיבשר טוב בכל האמור במכתבו, והרי זכות [הרבים] מסייעתם.

בברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

במקביל כתב הרבי להנהלת צא"ח שיבררו את הפרטים בצורה מפורטת (כל הפרטים ב'התקשרות' גליון שכח עמ' 12):

שלום וברכה!

הנ"ל הוא העתק המענה של כקא"ש [=כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א] למר אברהם פוצין שי' בני-ברק, קריית-הישיבה, על הודעתו מאשר ייסדו ישיבה באילת (ביוזמת שני אברכים חניכי ישיבת נוברדוק), ושיש להם כעשרים תלמידים שם, ומבקש עזרה, ובטח אם יש אצלם ידיעות בזה, יודיעו.

וכן באם יש לעזור להנ"ל, באיזה ממדים, ואם הכותב הוא הב"כ [=הבא כוח] של הישיבה שם, וכל המפרט ה"ז [=הרי זה] משובח, במכתבו רושם גם כתובת באילת, הרב נח הרשברג, ספן 29.

בכבוד ובברכה

א. קווינט, מזכיר.

בחודש תשרי תשי"ח ביקר אצל הרבי העסקן הנמרץ הרה"ח ר' יצחק (איטשקע) גאנזבורג ע"ה. ב'יחידות' כ"ו תשרי תשי"ח דיבר עמו הרבי, אודות הנחיצות בהקמת בתי ספר של 'רשת אהלי יוסף יצחק' בנקודות שונות ברחבי הארץ (ספר 'חייל בשרות הרבי' עמ' 227-228), אך אמר: **"אינני מתכוין להקים בית ספר ליד אילת..."**

במהלך סעודת ליל שני של חג-סוכות תשכ"ט (המלך במסיבו כרך א' עמ' רסב-רסג) התייחס הרבי לישובים החדשים בארץ-ישראל "שנכבשו עתה", ולאותם "מקומות שלא היו בנמצא בזמן שקידשו על-פי הראיה" - שלכאורה צריכים לחגוג בהם שני ימי יום-טוב. מרוח הדברים ניכר היה שהרבי מתבסס על דברי הגאון הראגוצ'ובי בעל צפנת פענח - בשו"ת צפנת פענח (ארץ-הקודש תשכ"ה) סימן נא (קיזא).

ואכן השליח הראשון לאילת הרב ישראל צבי גליצנשטיין שמע דברים מפורשים מהרבי באסרו חג השבועות תשל"ו. את הדברים העלה על הכתב (ב'תשורה' ט' תמוז תשע"ד עמ' 33; כמו כן הובאו הדברים באופן חלקי ב'המלך במסיבו' כרך ב' עמ' רס), ולהלן יבואו בעיבוד-חופשי:

במענה לשאלתך האם עליך לנהוג יומיים יום-טוב באילת - כפי שאתה מציין במכתבך שאלת חוות-דעת שני רבנים פוסקי-דין והם הורו לך לנהוג יומיים, אזי תשמע בקולם.

בכלל ענין יומיים יום-טוב לא שייך לשאלה האם המקום נכלל בתחומי ארץ-ישראל או שחשיב כחוץ-לארץ, אלא תלוי בשאלה האם השלוחים [שנשלחו על ידי בית-דין להודיע שיקדשו החודש יום שקידשוהו (ראה ראש השנה פרק א משנה ג')] כן הגיעו לשם או לא, ובאם השלוחים לא הגיעו לאותו מקום, יש לנהוג בו יומיים יום-טוב. ומכיון שלאילת לא הגיעו השלוחים, אזי יש לנהוג שם יומיים יום טוב.

אמנם מכיון שישנם הסבורים שאילת נכללת בתחומי ארץ ישראל, למרות שבאמת אינה נחשבת כארץ ישראל - אז תנהוג שם יומיים יום-טוב, אך בתנאי: 1) שהדבר לא יהיה בשמי. 2) ויהיה בחשאי, מכיון שאין צורך לנקר עיניים.

ואם 'יתפסו' אותך [=שאתה נוהג יומיים יו"ט] אל תאמר להם שאילת נחשבת כחו"ל (אל תספר להם כזה דבר, ארץ ישראל או חוץ לארץ, אלא) תסביר שאתה מסתמך על פסק הדין שלמקומות שהשלוחים לא הגיעו צריך לנהוג בהם יומיים יום-טוב.

עוד ציין הרבי בין הדברים:

איני רוצה לנקוב בשמו, [אך] היה רב, גאון שעשה "טומעל" [=עורר סערה] בנוגע לתל-אביב ובסביבות תל-אביב - צריך לנהוג שם יומיים יום-טוב, מכיון שהשלוחים לא הגיעו לשם, לישובים החדשים... בזמנו הוא עורר סערה והיא הושתקה; באם יש מקום על-יד ירושלים ששם השלוחים לא הגיעו, צריך לנהוג שם יומיים יום-טוב.

והרבי הוסיף:

איני יודע מדוע יושבים כיום הרבנים ושותקים, אולי הם פוחדים ממחלוקת...

במקום אחר הובא (על ידי המו"ץ בעומר - הרה"ג ר' יוסף שמחה גינזבורג שליט"א) בשולי הגליון לספר 'המלך במסיבו' כרך ב' עמ' רס, כי מספר שנים לאחר מכן ב'יחידות' הרה"ג ר' מרדכי שמואל אשכנזי ע"ה, רבו של כפר חב"ד, שאל מהרבי והציע לפרסם את דעת הרבי בנושא, והורה הרבי שלא יעשה מזה רעש!

וכאשר נשאל הרבי על ידי תושב חו"ל בקשר לרצונו לבקר בארץ ישראל, הורה לו הרבי הוראות שונות וביניהן ציין ('מאוצר המלך' כרך ב' עמ' 126):

לא להיות שם שלשים יום רצופים (אפשר להפסיק בנתיים על ידי ביקור באילת וכיצוא-בזה - שהיא מחוץ לגבולות ארץ-הקודש).

כלומר מכיוון שאין לצאת מארץ-ישראל לחו"ל, ומי שהתגורר שלושים יום רצופים בארץ-ישראל תתעורר "שאלה" האם יוכל לצאת בחזרה לחו"ל - לכן יש להימנע מלכתחילה מלהיות שלושים יום רצופים בארץ-ישראל, וזאת - על ידי שהיה בינתיים באילת.

גם בשנת תשמ"ה, כאשר שיגר הרבי מברק להנחת אבן הפינה של מקוה טהרה בעיר אילת (לקוטי שיחות כרך כו עמ' 399) לא הזכיר את ארץ-הקודש, ובוודאי הדבר מכוון על פי האמור לעיל.

כשנדרש הרבי לתארים "ארץ ישראל" ו"מדינת ישראל" התבטא בין השאר (במכתב למר שז"ר - אגרות קודש כרך כו עמ' קסח):

המושג מדינה - באם המדובר באילת וסביבותיה (שהם מחוץ לכיבוש יהושע ועזרא) ויעניקו להם עצמאות ביחס לירושלים ולארץ-ישראל בכלל - אזי מדינת ישראל יקרא להם.

* * *

מחשובי רבני חב"ד אשר שימש גם כראש ישיבה, הרה"ג הרה"ח ר' יצחק דובער אושפל ז"ל הוזקק פעם לנסוע לארץ הקודש עקב המלצת רופא לטיפול רפואי עבור זוגתו בים המלח.

הרב אושפל, שהכיר את עמדת הרבי שישנה בעיה הלכתית לעזוב את ארץ הקודש לאחר שהות בת ל' יום רצופים בה - אירגן את הנסיעה באופן שישהה שם פחות משלושים יום. עם כניסתו לייחידות, אמר לו הרבי:

בוודאי אתה מתכוון לשהות בארץ-הקודש יותר משלושים יום...

(מבלי להתבלבל ענה הרב לרבי מיד: כן, למרות שהיה צריך לשם כך להחליף כרטיס), והרבי המשיך:

אמנם מכיוון שהדבר כרוך ב"שאלה", עליך לצאת לחוץ-לארץ - יש שם מקום בשם אילת "חוץ לארץ שבארץ ישראל", תיסע לשם, שלחתי לשם את גליצנשטיין, תבקר אצלו, והוא יראה לך את ה'בית חנה' שלו.

הרב אושפל וזוגתו אכן הגיעו לאילת ליומיים. הרב גליצנשטיין ניצל את ההזדמנות והזמין 20 זוגות, והרב אושפל נאם בפניהם על חשיבות חיי המשפחה על-פי תורה וכן סיפר להם על הרבי. היה זה ערב מיוחד ומוצלח מאוד.

* * *

הרה"ח חנניא יו"ט ליפא שיקמן התגורר באילת עשרות שנים וקיבל מהרבי מכתבים רבים וביניהם מענות על שאלות ששאל. באחד ממכתביו כששאל את הרבי האם לנסוע לביקור בטורונטו הרבי ענה לו:

בנוגע לביקור בטורונטו - ידוע גודל הענין שלא לצאת מארץ הקודש.

התשובה הנ"ל שהרבי השיב לו בנוגע לביקור בטורונטו, היא די מפתיעה, שכן אילת נחשבת לדעת רוב הפוסקים כחוץ לארץ ויש אומרים שאף שלענין ההלכה היא נחשבת כארץ ישראל כמו לענין תרו"מ ושביעית הרי שאין בה את קדושת ארץ ישראל.

ובתשובת הרבי הנ"ל שאין לצאת מארץ ישראל לחו"ל, משמע שגם אם אילת נחשבת חו"ל הרי זה ביחס לארץ הקודש אבל ביחס לחו"ל ממש היא נחשבת כארץ ישראל לענין לצאת ממנה לחו"ל!

* * *

כשלושה חודשים אחרי הגיעו של הרב גליצנשטיין לאילת, מסר לו ראש העיר באותם ימים מר גדי כץ את מפתח העיר כדי שימסרנו לרבי.

ר' י.צ.ג. זכה למסור את ה'מפתח' לרבי במהלך התוועדות י"א ניסן תשל"ו. הרבי פתח את הקופסא, הביט ב"מפתח", וכן קרא את מכתבו המצורף של ראש העיר. כשסיים, שאל:

האם ראש העיר כהן?

י.צ.ג.: כן.

הרבי: תאמר 'לחיים' עבורך ועבורם שיהיה בהצלחה רבה.

בהמשך לזה ב'יחידות' אסרו חג השבועות תשל"ו, נתן לו הרבי 100 לירות ישראליות ואמר: **אני נותן לך כאן 100 לירות למסור לראש העיר השתתפותי בבנין אילת.**

ובהמשך אמר: **כוונתי ב"בנין אילת" לעשות דברים טובים עבור היהודים באילת.**

* * *

מספר הרב גליצנשטיין: בשנת תשל"ז, בשיחה טלפונית אלי, מהרה"ח אפרים וולף, אמר: הרבי רוצה שיעשו מבצע מזוזה בכל הבסיסים וכו' בצבא, והאם אני מוכן להשתתף במבצע באזור אילת והסביבה.

הרבי ביקש שהמבצע יהי **סודי**.

בהיות ובמסגרת המבצעים בצבא הייתי, אז, אחראי על האזור הנרחב, מעין גדי עד אילת, הסכמתי מיד להשתתף במבצע.

היינו צריכים לבקר בכל הבסיסים, תצפיות ומוצבים, להוריד את כל המזוזות ולבדוק אותם. המזוזות שנמצאו כשרות, לקבוע מחדש, המזוזות הפסולות, וכן דלתות שחייבות במזוזה ואין מזוזה, נתן הרבי מזוזות חדשות.

לאחר תיאום עם הרבנים הצבאיים ומפקדי היחידות בכל הגזרה הנרחבת, התחלנו את המבצע, שנמשך מספר שבועות, וקבענו אלפים רבים של מזוזות חדשות.

היינו מוסרים דו"ח להרב וולף, ובהתאם לזה קבלנו מזוזות חדשות. בכל המקומות קיימנו גם מבצע תפילין נרחב.

יש לציין את ההתלהבות הגדולה ושיתוף הפעולה המיוחד עם מפקדי היחידות וכן של

החיילים, שעזרו וסייעו רבות בכל הפרטים להצלחת המבצע.

הרב הצבאי כתב לרבי על התרשמותו מהמבצע הגדול ועל כך השיב לו הרבי באגרת:

ב"ה, כ"ט תמוז תשל"ז

ברוקלין נ.י.

לכבוד הרב שאול שי' אחרק,

פתח תקוה

שלום וברכה:

בנועם נתקבל מכתבו מי"ד תמוז, ות"ח על הודעתו מרשמי ביקורם של שלוחינו מצעירי חב"ד בחטיבתו באילת, במסגרת מבצע "מזוזות ותפילין", ומהתלהבות שעוררו בקרב החיילים שיחיו, וכו'.

והתקוה שיצמח מזה עוד יותר מהמשוער, בפרט שהתורה ומצותי נמשלו לזריעה, והרי משל חכמינו ז"ל מדוייק בכל הפרטים, שבזריעה מגרעין אחד צומח כו"כ פעמים ככה. לכן התקוה שיהיה באופן כך גם אצל החיילים שיחיו וההתרשמות וההתלהבות שלהם יתורגמו במעשה, קיום המצוות בפועל, מוסיף והולך. וכיון שכת"ר רב צבאי, וכל מינוי בהשגחה פרטית, בודאי שניתנו לו הכוחות למלא תפקידו בשלמות.

ובנקודה מיוחדת דימים אלו, יהי רצון שכאו"א יוסיף בביטול הסיבה ד"מפני חטאינו" שעל ידי כך מבטלים המסובב ד"גלינו מארצנו", ובקרוב ממש ייהפכו ימים אלו לששון ולשמחה ולמועדים טובים.

בכבוד ובברכה

* * *

ביחידות, תשרי תשל"ח ישב כ"ק אדמו"ר, בפתח חדרו הק'. כל אחד מסר פתק לרבי, הרבי נתן לכל אחד דולר ואמר:

שנת ברכה שנת הצלחה.

עברתי וקבלתי כנ"ל, והמשכתי ללכת. כ"ק אדמו"ר סימן עם האגודל שאחזור, ונתן לי 7 דולר ואמר:

"דאס איז השתתפות בהוצאות אויף ההתוועדות באילת. בשורות טובות. שנת

הצלחה."

הגעת ליאלת, עשיתי התוועדות גדולה והגיעו אנשים רבים. בסיום ההתוועדות חלקתי את ה-7 דולר לראשי וחשובי העיר. לאחר ההתוועדות נגשו אלי כ-10 אנשים ובקשו גם דולר של הרבי, ופשוט לא הניחו לי.

מסרתי דו"ח טלפוני למזכיר ר' בנימין שי' קליין על ההתוועדות וכן בקשת ה-10 אנשים לדולר. הוא מסר לרבי, הרבי שמע ולא הגיב לו על הדברים.

בערב ר"ח כסלו, הרה"ח שלום חסקינד חזר לארץ, והוא כתב לרבי בפתק שהוא חוזר לארץ ומבקש ברכה, הרבי ענה לו:

"המצו"ב (י"א דולר) מטובו למסור להרה"ח גליצנשטיין שי' שבאילת ות"ח על הטרחה".

* * *

י"ז אד"ש ה'תשל"ח

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'

מוה' ישראל שי' גליצנשטיין

אילת

שלום וברכה!

במענה על הפתקא ע"ד נסיעתו לכאן ליום ט' ניסן הבע"ל, הואיל כ"ק אדמו"ר לענות:

"הרי בימי חה"פ - ביכולתו לעשות בעירן גדולות ונצורות - ואיך יברח משם וכו'!!!?"

בנימין קליין

* * *

בפרק שלושים וארבע בטור השבועי של הרב אייזנבך ב"חב"ד און לייך" הוא מעלה את זכרו של תושב אילת ושמו **יגאל צירין** ז"ל. יגאל היה תושב אילת שנים רבות והוא היה מצאצאי אדה"ז ושמר על קשר עם תנועת חב"ד ועם הרבי.

הקשר עם חב"ד והרבי התהדק מאוד לאחר שהגיע לאילת שליח הרבי הרב ישראל צבי גליצנשטיין שעמד בקשר עם משפחת צירין וזימנם לכל אירוע חב"די שקיים באילת.

ימיו של יגאל צירין לא ארכו והוא נהרג בתאונה בכביש הערבה בטרם עת והותיר אחריו אלמנה וילדים ומה מאוד נפלא הדבר שהוא הסתלק לבית עולמו, ביום כ"ד טבת תשל"ז יום הילולת צור חוצבתו אדה"ז ונטמן בבית העלמין באילת.

אלמנתו הגברת צילה צירין שתבלחט"א, היתה נוהגת לכתוב מכתבים לרבי מפעם לפעם והיא ביקשה מהרבי לאחר פטירתו שיתרום ספרים לעילוי נשמת בעלה עבור ספריית בית חב"ד באילת. הרבי ביקש למסור לה שאין הדבר נהוג אצלו לתרום ספרים לעילוי נשמת נפטרים.

אך היא עמדה על דעתה וביקשה שוב מהרבי שיאות בכל זאת לתרום ספרים. סוף דבר התקבלה הוראה חריגה מהמזכירות להרב גליצנשטיין לרכוש ספרי חסידות ולהקדישם על שם המנוח יגאל צירין. לפי הוראת המזכירות נרכשו כמה ספרי קודש מרבתינו נשיאנו ועליהם נכתב:

"לעילוי נשמת הקדוש יגאל שמואל בן דוד ושרה צירין,

(לבית שמערלינג דור שישי לאדה"ז זי"ע),

נהרג ביום כ"ד טבת תשל"ז,

תרומת האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א"

שבוע לאחר מכן בפרק שלושים וחמש ב"חב"ד און לייך" הוסיף הרב אייזנבך את אשר סיפר על הנ"ל הרב גליצנשטיין:

יגאל צירין, תושב אילת, היה נשוי לצילה צירין. הוא נהרג בתאונת דרכים, בדרך לעבודתו במכרות תמנע. צילה נשארה עם יתומים קטנים ואנו היינו בקשר עם המשפחה.

יום אחד, בחודש אלול, הגיעה לביתי גב' צילה צירין, ובקשה בפיה: היא רוצה להקים ספריה לעילוי נשמת בעלה, ולכן היא מבקשת ממני, שהיות ואני נוסע לרבי לחודש תשרי, שאבקש מהרבי כמה ספרים, כהשתתפות בספריה, לעילוי נשמת בעלה. אמרתי לה שאתן לה תשובה

בנידון. פשוט, היא לא הבינה בדיוק את המשמעות. היא חשבה שאני ניגש לרבי ומבקש ספרים וכו'.

הדבר היה קשה לי, אולם גם להגיד לה שאינני יכול לעשות זאת, גם היה קשה לי. לפתע נזכרתי, שלבעלה יש דוד בתל אביב, והוא ר' זלמן שמרלינג. התקשרתי אליה, ואמרת לי: יש לך דוד ר' זלמן, והיות והוא אדם מבוגר וגם הרבי מקרב אותו, אז אולי כדאי שתבקש ממנו, שהוא יבקש ספרים מהרבי.

היא אמרה שזה רעיון טוב, ואכן טלפנה לר' זלמן, והוא אמר לה שאין בעיה, הוא יבקש ספרים מהרבי.

ר' זלמן היה נוהג, כל שנה, להביא לרבי הדסים מהודרים מאד מארץ הקודש. ואכן, כשר' זלמן נכנס לרבי בערב חג הסוכות למסור את ההדסים, הוא סיפר לרבי את כל העניין - וביקש ספרים. הרבי ענה לר' זלמן: נעשה עיסקה. אתה תתחיל לגדל זקן ואני אתן ספרים.

ר' זלמן אמר לרבי: עשינו עיסקה, אני מתחיל לגדל זקן.

עבר חודש תשרי, והרבי לא נתן לו ספרים - והוא היה קצת מאוכזב.

כשר' זלמן הגיע לחודש תשרי הבא, כשנכנס לרבי בערב חג הסוכות למסור את ההדסים, הוא אמר לרבי: 'רבי, מה עם ההתחייבות? אני מגדל זקן, ואתה לא נתת את הספרים'.

הרבי ענה לו: כעת אני אתן את הספרים. והרבי נתן לר' זלמן ספרים מרבותינו נשיאינו, ספר מכל רבי. הוא מסר את הספרים לגברת צילה צירין. היא העבירה חלק מהספרים לבית חב"ד אילת וחלק לספריה העירונית של אילת.

באותו פרק מובא גם שבאחד משיחותיו של הרב חודקוב עם השליח הראשי לתל אביב ורב קהילת חב"ד הרב יוסף גערליצקי שאל אותו הרב חודקוב האם פניו של ר' זלמן שמרלינג עטורות בזקן...

* * *

מר אלימלך שי' לנדנר היה מנהל המרכז לחנוך הדתי בישראל והוא ביקש מהרבי בסוף שנת תש"מ להקים **קרית חב"ד באילת**. במכתב תשובה הרבי כתב לו דברים מעניינים על אילת והרי הם לפניכם:

ב"ה, ב' אלול, ה'תש"מ

ברוקלין נ.י.

מר אלימלך לנדנר

מנהל המרכז לחינוך הדתי

ירושלים עיהקת"ו

שלום וברכה:

במענה למכתבו מי"ט תמוז - ובהקדמת ת"ח על השורות בהן כותב אודות הפעולות של אנשי חב"ד באילת, אף כי בקיצור -

ולסיום מכתבו אודות הקמת קרית חב"ד באילת, בכדי להחיות ולבסס שם את החיים הדתיים וכו' - כמה קושיים מיוחדים בדבר: ריחוק המקום, מקורי פרנסה וכו' וכו'. והרי אי אפשר לייסד קרי' שלימה על בלימה, שכל ההמשך שלה יהי' אך ורק בתנועה של מסירת נפש משך כל הזמן. עכ"פ יש מקום לדון בזה רק לאחרי תקופת נסיון מתאימה של פעילי חב"ד הדירים שם.

דרך אגב, ואולי אין זה דרך אגב, מהי הסיבה לכך שרואים צורך בכח אדם מעבר לים בכדי להחיות החיים הדתיים שם. האומנם כבר מיצו העסקנים י"ש כל האפשרויות אשר באה"ק?

פשוט שאין השאלה באה אלא לברר המצב כפי שנראה למי שדר בארץ ומבקר על אתר מדי פעם בפעם, ככותבו.

מענין לענין, לכתבו שהוא מכהן כמנהל המרכז לחינוך הדתי בארץ, אביע תקותי שמנצל כל האפשרויות שבידו להפצת הדת האמיתית והיחידה בכל מקום שידו מגעת, ובפרט שמדובר בארץ אשר תמיד עיני ה"א בה מרשית השנה ועד אחרית שנה. והרי גם ירושת אבות מסייעת, שהוא, ככתבו, נצר מגזע החסיד והעסקן המפורסם ר' משה זצ"ל מייזליש, אשר בסוף ימיו עלה לאהקת"ו, וצאצאיו, גם בן אחר בן דרים שם.

בכבוד ובברכה להצלחה ולבשורות טובות

ולכתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

חיי"ק

בטח ידוע לכ' אשר האוכלוסי' היהודית בכלל באילת הולכת ופוחתת זה משך כמה שנים (והאוכלוסייה הערבית - להיפך. והיא עתה כבר מהוה שליט ויותר). וזהו - למרות ערכה הבטחוני, והתכניות הרשמיות לביסוס אילת - (עיקרון?) להוסיף בבתי המלון לתיירים שני אלפים חדרים!

על בלימה: ע"פ לשון הכתוב איוב נו, ז

ארץ... שנה: עקב יא, יב

ר' משה זצ"ל מייזליש: ראה "אגרות קודש" חלק י' ע' צט

* * *

בשנת תשמ"א קיבל הרב ישראל צבי גליצנשטיין הצעה ממפקד העיר לשעת חרום לעמוד בראש צוות זיהוי חללים. כששאל את הרבי קיבל מענה:

לא - אחריות גדולה מדאי.

* * *

בחנוכה תשמ"ב התקיימה באילת חגיגת פתיחת בית חב"ד הראשון ששכן בשדרות התמרים פינת רחוב אילות. לקראת האירוע שיגר הרבי (כבר בי' כסלו) מכתב מיוחד, בו הוא עומד על מטרת "בית ליובאוויטש" (ליקוטי-שיחות כרך כ' עמ' 636:

ב"ה, י' כסלו ה'תשמ"ב

לכל המשתתפים בחגיגת פתיחת בית חב"ד באילת

ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בנועם קיבלתי הידיעה על דבר אירוע חשוב זה המיועד ליום ג' דחנוכה. ואין צורך להאריך בגודל חשיבות הדבר אשר הימים עצמם - ימי החנוכה - מעוררים ומדגישים אותו.

שהרי עניין חנוכה קשור בחנוכת בית המקדש, שממנו אורה יוצאת לכל העולם, על ידי זה שכל יהודי לוקח מקדושת בית המקדש לתוך ביתו, לקיים מה שכתוב "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" בתוך כל אחד ואחד מהם.

ומשחרב בית המקדש - והרי נחרבו רק העצים והאבנים - נשאר ה"מקדש מעט" בבתי כנסיות ובתי מדרשות ובכל מקום שלומדים שם תורה, כולל כל פעולה טובה שתכליתה להפיץ נר מצוה ותורה אור.

זוהי מטרת בית ליובאוויטש, אשר תפקידו הפצת אור התורה וקיום מצוותיה. ובפרט בין בני הנוער, ובאופן המודגש במצות נר חנוכה, דמוסיף ושיהיה אורו שופע גם בחוץ, להאיר דרכם של העוברים ושבים הנמצאים עדיין "בחוץ" ולקרנם לאביהם שבשמים.

ויהי רצון אשר כל המשתתפים בחגיגת בית חב"ד באילת יקיימו האמור גם בנוגע להשתתפותם ועזרתם - בגופם ובנשמתם ובממונם - לבית חב"ד וכל הפעולות הברוכות המתקיימות בו ויוצאות ממנו לכל הסביבה, באופן דמוסיף והולך ואור ומתוך שמחה וטוב לבב.

בכבוד ובברכה להצלחה בכל האמור ולימי חנוכה מאירים, מאירים גם בכל ימות השנה

* * *

במרחק של 60 ק"מ מאילת ישנו בסיס צבאי של חיל האויר, בסיס "עובדה" וכדי להקל על המשרתים בו הקימו בו קרית מגורים למשפחות אנשי הקבע. אחד מתושבי אילת שאל את הרבי האם להעתיק את מקום מגוריו מאילת לאותו בסיס בו הוא משרת?

הרבי ענה לשלילה ונימק זאת שילדים הגדלים במקום שיש בו אורת מלחמה הדבר פוגע בהם.

לשון התשובה אינה תחת ידי.

* * *

בשנת תש"מ הגיע הרב הכט לאילת. בראיון לג'ם הוא מספר שלמרות שתכנן להגיע לאחר חגי תשרי אל העיר הרבי הורה לו לשהות בראש השנה באילת ואח"כ גם ביום הכיפורים ולאחמ"כ הורה לו להיות גם בחג הסוכות, כדי לנצל את ההזדמנות שבה באים רבים לבית הכנסת להתפלל ולהשפיע עליהם.

בשנת תשמ"ה ביום כ"ד טבת התקיימה באילת הנחת אבן הפינה להקמת מקוה חדש באילת. כ"ק אדמו"ר שלח מברק בקשר לאירוע. המברק נשלח לרב העיר הרב הכת.

באותו יום ביקר באילת הראשל"צ הרב מרדכי אליהו, ונכח גם בהנחת אבן הפינה. בדבריו שנשא, הדגיש הרב אליהו את גודל החשיבות בקיום מצות טהרת המשפחה, ואף קישר בין הנחת אבן פינה למקוה עם פרשת השבוע פ' וארא, ע"פ דברי המדרש שאחת הסיבות מדוע הכה הקב"ה את מצרים שמימיהם נהפכו לדם, היא לפי שהמצריים מנעו מבנות ישראל את הטבילה במים לטהר את עצמן.

לאחר הדיווח של הרב הכת לרבי על דבריו של הרב אליהו הורה כ"ק אדמו"ר ל"ועד להפצת שיחות" להדפיס בליקוט הקרוב הוספה עם נוסח המברק שנשלח לאילת, ולציין את הקשר שבין בנין המקוה לפ' השבוע פ' וארא, ע"פ דברי המדרש הנ"ל.

ב"ה אור לכ"ד טבת* תשמ"ה

ברוקלין

לכל המשתתפים בהנחת אבן הפינה של מקוה טהרה בעיר אילת - שליט"א

ביום סגולה זה - פטירת הסתלקות אדה"ז בעל התניא והשו"ע -

יה"ר שתהא התחלת בנין המקוה בשטומו"צ בכל

ויומא קא גרים כמאחז"ל (מו"ק כח, א) וכביאור אדה"ז באגה"ק שלו סי' כח ובפרט ע"פ הרמב"ם בחותם הל' מקואות שמרמז ע"פ תורה (היינו דשייך) למי הדעת הטהור -

ויה"ר שכ"ז ימהר קיום היעוד - שהוא ההמשך תומ"י ברמב"ם שם: וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם גו' - בגאולה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו

אזכיר עה"צ לכהנ"ל

בכבוד רב ובברכה

מנחם שניאורסאהן

***שייך לפ' וארא ע"פ מרז"ל (שמו"ר פ"ט, י. ועד"ז תנחומא וארא יד, תנא דבי אליהו רבה פ"ו) במכה הראשונה - "מפני מה הביא הקב"ה עליהם דם מדה כנגד מדה כו' לפי שלא היו מניחין בנות ישראל לטבול מטומאתן כו' לפיכך כו'".**

* * *

בדיווח של הרב הכט לרבי על כך שקיים "מבצע תפילין" לנערים לאחר שהרצה בפניהם בבית ספר התיכון שלהם בעיר כתב הרבי מענה בזה"ל:

"כדאי שיתן להם דמי חנוכה וכיו"ב

לע"ע לא לפרסם מחשש הנ"ל כ"א להודיע בסוד לעסקני אנ"ש שי' המתאימים שינסו עד"ז בעיר שיש סיכויים ומבלי להזכיר אודותו"

* * *

באחד הימים עמד הרב העכט להתראיין לעיתון מעריב ודיווח על כך לרבי. הרבי השיב:

"כדאי שזוגתו תחי' גם כן תשתתף כדבעי בזה ותדבר ע"ד הפעולות והתוכניות וכו' השייכות ביחוד לנשי ובנות כו' באופן שיוכל חלקה לשנות אח"כ לתוכניות בכו"כ מקומות בארה"ק וכו'".

* * *

בקיץ תשמ"ה שאל הרב גליצנשטיין האם לקבל ההצעה להיות סגן מנהל בית הספר "ימין הרצוג". והרבי ענה:

כפשוט - להיות שליח חב"ד משרה מלאה והלואי שיספיק וביחד עם זה סגן מנהל ביה"ס הממ"ד ימין הרצוג כאן אי אפשר, וכיון שעוה"פ שואל - יבחור באחת מאלה

* * *

בי"ט תשרי תשמ"ו ביקש ראש עיריית אילת מר רפי הוכמן ברכה מהרבי עבור בנם של זוג מעובדי עיריית אילת. האב היה פקיד בעיריה והאם רוזה מיקליס היתה אדריכלית העיר אילת. כיון שבנם דוד טופל בארה"ב ביקש האב אם אפשר לסייע בטיפול בדרך כל שהיא.

הרבי ניצל את ההזדמנות בברכו את הילד דוד וכתב לראש העיר מכתב על חשיבות עבודתם של עובדי העיריה:

ב"ה, ט' כסלו ה'תשמ"ו

ברוקלין נ.י.

לכבוד

מר רפי שי' הוכמן

ראש עיריית אילת

שלום וברכה:

בעתו נתקבל מכתבו מי"ט תשרי בנוגע הבחור דוד בן רוזה, בקשת ברכה פ"נ, בקשר עם טיפול רפואי כו'.

ויהי רצון שכשם שכתב בענין זה כן יבשר טוב,

ובפרט שההורים עובדים בתפקידים אחראיים לטובת הרבים, תושבי העיר אילת והדרים בה ובסביבותי'.

ומובן שכשכל אחד ואחת מוסיפים במילוי רצונו של מקור הברכות הוא השי"ת - ומעשה עיקר, הוספה בקיום המצוות בחיי היום היום, הרי זה מרחיב הצנורות והכלים לקבלת ברכות השי"ת בכל המצטרך.

בברכה להצלחה ולבשורות טובות בכל האמור.

חי"ק

המכתב נשלח אל הרב הכט ע"י המזכיר הרב ניסן מינדל כדי שימסור אותו לראש העיר ויבאר לו הכתוב בו.

* * *

בספר שליחות כהלכתה (ע' 598) נכתב כי כאשר כתב הרב גליצנשטיין לרבי על ההערכות לקראת סיום הרמב"ם השני במוצאי ש"ק פרשת ויקהל תשמ"ו הרבי כתב במענה:

בטח בהסכמת (רוב) עסקני חב"ד בעיר, ויהא בשעה טובה ומוצלחת. אזכיר על הציון.

* * *

באדר ראשון תשמ"ו כתב הרבי להרב גליצנשטיין כהאי לישראל:

מובן וגם פשוט שלפתור

1. בעיות ומצבים וחילוקי דעות כהנ"ל מתפקידו העיקריים דועד רבני אנ"ש שיחיו

בארה"ק

2. יפנה להנ"ל ויעשה בהתאם

3. בטח יודע שע"ד הנ"ל אירע בתוככי אנ"ש שיחיו מזמן אדמו"ר הזקן ועד עתה וסוף

סוף מסתיים ברובא ברובא בשלום אמיתי

אזכיר עה"צ

* * *

בזכרונות הרב אייזנבך מקיץ תשמ"ו הוא מספר:

מקרה נוסף שקיבלתי תשובה מהרבי עם אזכור ל"משפיע", היה כאשר עמדנו אני ורעייתי לצאת לשליחות. והרב ישראל גליצנשטיין ביקש שנבוא לאילת. שאלנו את הרבי והתשובה היתה

"כעצת משפיעים באה"ק, אזעה"צ".

באותם הימים היתה תנופה גדולה בין האברכים לצאת לשליחות כיון שהרבי עשה "שטורעם" גדול ובשיחות הקודש דובר רבות על היציאה לשליחות, דבר שדירבן רבים לצאת לשליחות לאחר שקיבלו את הסכמת הרבי,

נוסח התשובות היה בדרך כלל: "כעצת ההנהלה", "כעצת ידידים מבינים", "כעצת רבנים" וכיו"ב. אבל הנוסח "כעצת משפיעים באה"ק" היה נוסח נדיר וכנראה גם יחיד במינו.

פניתי איפה למשפיע שלי רבי מענדל פוטרפס והוא צירף אליו את המשפיע הנוסף הרב זאב קסלמן ובעצתם יצאנו לאילת לאחר שהרבי בירך אותנו בברכה נוספת **"ברכה והצלחה"**.

* * *

בקיץ תשמ"ז רכש הרב גליצנשטיין רכב חדיש לצאגו"ח באילת ועיטר אותו באיורים של מבצעי הקודש כיאה לטנק המבצעים.

במכתב קודש מיום ב' אייר - לכתחילה אריבער - תשמ"ז הרבי הוסיף בכתי"ק בסוף המכתב:

"להצלחת הטנק ובכלל"

* * *

בשנת תשמ"ז שאל הרב גליצנשטיין את הרבי באיזה שטח לבחור כדי לבנות עליו את בנין בית חב"ד האם בתוך העיר או באיזור התיירות אליו באים מכל הארץ והעולם.

הרבי ענה שאת בית חב"ד יש לבנות בתוך העיר שיפעל עם תושבי העיר אילת.

* * *

כששאל השליח הרב ישראל צבי גליצנשטיין מה לעשות עם בנו שלום דובער שי' באשר למקום לימודו כשהגיע לגיל 9, הרבי ענה:

"קדימה שימשיך ללמוד כאן בביה"ס, לע"ע, שנה נוספת"

וכשהגיע לגיל 10 שאל שוב האם לשלוח אותו ללמוד בתלמוד תורה בירושלים והרבי ענה:

"ימשיך שנה נוספת"

וכשהגיע לגיל 12 שאל שוב האם להעביר אותו לירושלים והרבי ענה:

"כעצת מחנך ירא שמים אזכיר על הציון",

* * *

במשך שנים רבות כיהן מר אהרן כהן כסגן יו"ר המועצה הדתית באילת והיתה לו השפעה רבה בכל עניני העיר. הוא סייע רבות להרב גליצנשטיין בביסוס צעירי אגודת חב"ד ובין היתר הוא עזר להשיג את אישור העירייה עבור שטח לבניית בית חב"ד בשכונת הדקל.

בשנת תשמ"ט הוא שלח עם הרב הכס תמרים לרבי מעץ הדקל שגדל בחצרו והרבי כתב לו מכתב:

ב"ה ימי הסליחות תשמ"ט

ברוקלין נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'

מוה' אהרן שי'

סגן יו"ר המועצה הדתית - אילת

שלום וברכה

לקראת השנה החדשה הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע

**ברכתי, לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה ולשנה טובה ומתוקה בגשמיות
וברוחניות.**

נ.ב. התמרים נתקבלו, ות"ח ת"ח

באחד הימים הרגיש מר אהרן כהן רעדה בלתי נשלטת בידיו כאשר היה עולה לשאת את כפיו
והדבר הטריד אותו מאוד וביקש את ברכת הרבי לכך. הרבי ענה לו:

"טלית קטן כשר בעל שיעור ופשיטא הטלית גדול. היסח הדעת לגמרי מהרעד."

* * *

בשנת תשמ"ט הגיע ראש עיריית אילת מר רפי הוכמן למסור את התוכניות לבניית 'בית-
חב"ד' באילת והרבי אמר לו (תשורה י"ג כסלו תשס"ט עמ' 38):

**בוודאי אתה יודע ששלמה המלך כבר פירסם אילת בארץ-הקודש, אזי תשתדל שיהיה
מתאים לשלמה המלך ולרצונו, וכיוון שזה הוכלל לנצח בתורתנו-הקדושה. וכל-שכן
יש שם חוף ויש שם נמל וכל הענינים הטובים בשורות-טובות והצלחה-רבה.**

[לאחר מכן הוסיף הרבי ואמר:]

וכפי שאמרתי שיהיה התפארת והזכרון באילת, זכרון נצחי גם עתה בהווה שלנו.

* * *

כאשר דיווח השליח הרב גליצנשטיין לרבי על ההכנות למבצע חנוכה תש"נ, השיב הרבי:

נת' ות"ח

ותהא פעולה נמשכת

ובהוספה

והזמ"ג, כנתינת כח

* * *

בדבריו למר אהרן דקל יושב ראש התאחדות בתי המלונות באילת בכ"ח אייר תנש"א (זורע
צדקות מצמיח ישועות עמ' 113 תשורה י"ג כסלו תשס"ט עמ' 38), אמר הרבי:

הצלחה רבה בכל ענייני אילת. זוהי עיר החוף, זאת אומרת שעומדת בקשר עם כל העולם כולו, אזי צריך לנצל קשר זה להפיץ כל תורת ישראל בכל מקום בעולם שיכולים להגיע לשם.

[ושוב הוסיף:]

הצלחה רבה, בוודאי תמלא השליחות מתוך שמחה, לא מפני הציווי אלא מתוך שמחה.

[לרעיית הנ"ל אמר הרבי:]

בשביל העזר לבעל בכל השליחות (ה)זו.

* * *

מספר הרב אייזנבך: לאחר כמה שנות שליחות באילת ביקש ממני אחד הרבנים באה"ק לעזוב את אילת לטובת עיר אחרת. באותה עיר היה מוסד חינוכי שלא הצליח והתחלפו בו כמה מנהלים בזה אחר זה. כיון שהלה הכיר אותי היטב, הוא סבר שלמען הצלת המוסד עלי לעבור לשם ולנהל אותו וביקש ממני לשאול את הרבי על כך.

כתבתי לרבי פתק מפורט שאילת היא עיר קטנה והעשייה בה מצומצמת ואולי כדאי שאיענה לבקשה לנצל את המרץ שלי לטובת אותו מוסד שמציעים לי לעבור אליו.

באותו פתק שאלתי את הרבי האם לעבור או **"שמא עדיף פעילות פחותה באילת הרחוקה ולהגביר בה את הפעילות ואולי גם במשך הזמן, חב"ד באילת תתפתח ויהיה יותר צורך בי"**.

הרבי מתח קו תחת המילים: **עדיף פעילות פחותה באילת** והוסיף תיבת וכו', **אזעה"צ**. ברור שמאותו יום לא העזתי אפילו לחשוב "מחשבת חוץ" ומאז אילת היא בנפשנו, לאור הוראתו הברורה של כ"ק אדמו"ר.

* * *

בחודש טבת בשנת תנש"א, כאשר החלה מלחמת המפרץ כתב הרב יוסף הכט לרבי שהוא חושש מאוד מהמצב הבטחוני והרבי ענה לו:

"אין על מה להבהל כלל וכלל"

* * *

תחילת אדר תנש"א

מענה להשליח ר' שמעון בן ציון אייזנבך על דו"ח נרחב מפעולותיו בעירו אילת ("בית חיינו" גליון 77):

נת' ות"ח ת"ח והזמ"ג דמרבנים בדברנים המשמחים וכו' אזכיר עה"צ.

* * *

הצלם המפורסם בני גמליאלי מאילת נסע לרבי בשנת תשנ"א, יחד עם הרב שמעון אייזנבך כדי לצלם את הרבי והוא צילם 17 תמונות מיוחדות. הימים היו ימים מתוחים באה"ק בגלל מלחמת המפרץ שהתארכה כמה חודשים.

כאשר עבר אצל הרבי בדולרים ביום ראשון כ"ו שבט תשנ"א הרבי נתן לו שלושה דולרים:

(1 עבورو 2 עבור בני משפחתו. 3) כשנתן לו הדולר השלישי אמר לו: "זוה בשביל כל היהודים באילת, ושיהיה שלום בארץ".

כמחצית השעה אחריו, עבר הרב שמעון אייזנבך לקבל דולר מהרבי והרבי בירך אותו: **"הצלחה רבה אין אילת".**

* * *

באתר "חבד און ליין" פרק ארבעים סיפר הרב שמעון אייזנבך על ברכה מיוחדת שקיבל מהרבי:

"הדלת נפתחה והרבי יצא. מיד רצו מכל הפינות ילדי צבאות השם לעבר הרבי לקבלת צדקה. הרבי הכניס את ידו לחיק מעילו, הוציא חופן של "ניקליס" וחילק מטבעות לצדקה לכל הילדים. לכל אחד ואחת נתן מטבע בתשומת לב מיוחדת. כשסיים לחלק להם אמר לרבי המזכיר הרב גרונר שאני נוסע לאה"ק. הרבי הגביה את עיניו הקדושות והביט אלי במבט חודר מאוד. את המטבע האחרונה שנתרה בידו הוא נתן לתוך ידי, אמרתי 'נתן' אבל זה היה הרבה יותר מנתן הוא פשוט דחף את המטבע לתוך ידי כשהיא מוסטת הצידה כשלושים ס"מ מכוח הנתנה. ותוך כדי דחיפת המטבע בחיבה מיוחדת הרבי בירך אותי בנוסח שונה לגמרי:

"די נסיעה זאל זיין בהצלחה און א-פ-ריי-ל-עכ"ן פ-ור-ים" [=הנסיעה תהיה בהצלחה ופורים שמח]. את המלים "און אפריילעכ"ן פורים" הוא אמר במנגינה ובהטעמה

מיוחדת במינה שלא אשכח אותה לעולם. משהו כמו מנגינה של הכרזה.
הרבי היה "אופגלייגט", ונסע לאוהל במצב רוח מרומם ופורימי וזכיתי לקבל קורטוב מאותה שמחה והתרוממות.

* * *

מענה להשליח הרב שמעון בן ציון אייזנבך שהכניס לרבי קלסר הכולל כמאה טורים שפירסם בעיתון "העיר אילת" תחת הכותרת "אביסל יידישקייט - יהדות על קצה המזלג". את הכתבות הכניס כפי שנדפסו בעיתון, כאשר מסביב לכתבה היו לפעמים דברים בלתי רצויים כו'.

נת' ות"ח

המענה גם על הנ"ל -

בהשיחות להשלוחים שי'

וכדאי שידיפיס אלבום מחלק מהנ"ל בכדי לתת מזכרת להתורמים שי'

ואז ישמיט הבלתי רצוי שנדפס בהמשך לאביסל כו'

אזעה"צ

* * *

בחודש טבת תשנ"ב כתב הרב שמעון אייזנבך לרבי שברצונו לגייס כספים עבור המוסדות באילת דרך כתיבת ספר תורה, היה זה בימים הראשונים להקמת עמותת מוסדות חינוך חב"ד באילת.

הרבי ענה:

"כמה ספרי תורה חסרים באילת"

רבים וטובים לא הצליחו להבין את פשר תשובת הרבי האם הרבי מאשר את רעיון כתיבת הספר או שמא הוא שולל אותה.

הרב אייזנבך כתב לרבי שלאור המענה הנ"ל "כמה ספרי תורה חסרים באילת", הבין שכ"ק אדמו"ר שולל את רעיון כתיבת ספר התורה לטובת מוסדות חינוך חב"ד באילת - ולכן לא יגש לכתובת הספר תורה, ומבקש ברכתו הק' למצוא דרך אחרת לגיוס כספים עבור המוסדות.

הרבי ענה בסוף חודש אדר ראשון תשנ"ב, ימים ספורים לפני כ"ז אדר:

"הרי מפורש במענתי שמעתיק (מודגש פעמיים) שאם חסר ס"ת יש למלאות החסרון (באם ב' ב')

אולי יסבירני (מודגש פעמיים) מהי שאלתו בדבר הברור?

* * *

מר מנחם מנדל הופן היה איש שסייע להרב ישראל צבי גליצנשטיין כשהגיע לאילת בימיו הראשונים בשליחות והפך עם הזמן לאחד מאנשי קהילת חב"ד עד לסוף ימיו שנלב"ע ביום כ' באלול תשע"ט.

*

בשנה שבה הכיר את הרב גליצנשטיין היתה לו התלבטות גדולה האם לעבור מתפקידו ולחזור לצבא שם היו לו סיכויים גדולים יותר להתקדם, לעומת התפקיד הנוכחי שבו כבר הגיע לפסגה.

במכתב מתאריך כ"ח אדר א' תשל"ו הרבי כותב לו בשולי המכתב:

ב"ה, כ"ח אדר ה'תשל"ו

ברוקלין נ.י.

מר מנחם מנדל שי' הופן

6/16 שקמונה אילת

שלום וברכה!

באיחור הגיעני מכתבו, בקשת ברכה, ואזכירו בתפילה למלוי משאלות לבבו לטובה ולברכה בכל הענינים שכותב.

כיון שמזכיר על דבר מעמדו ומצבו בחברה, שזה נותן לו השפעה מיוחדת שלא כל אחד זוכה לזה, תקותי חזקה שמנצל השפעתו להפיץ הערכים הנצחיים של תורתנו הק' ומצוותי', ושעושה בזה בשמחה ובטוב לבב, ובאופן של דברים היוצאים מן הלב שנכנסים אל הלב ופועלים פעולתם, שהרי המעשה הוא העיקר בחיי האדם.

ואף שפעילות זו מוכרחה מצד עצמה, שאין לך חובה וזכות גדולה מזו, הרי על ידי

זה מוסיפים גם ברכות ה' בענינים הפרטיים, כולל להחליט כטוב וכראוי בבעיות הצפות ועולות בחיי האדם, בעיות פרטיות ובעיות כלליות, או פרטיות וכלליות גם יחד.

בכבוד ובברכה לבשר טוב בכל האמור

חי"ק

נ.ב. באם הברירה בידו - לדעתי טוב שימשיך במשותיו עתה - בבטחון ובמשמר האזרחי וה' יצליחו.

*

לאחר זמן כשהיתה לו הצעה קורנקרטית לעבור לצבא, הוא שאל את הרבי שוב האם לקבל את ההצעה ושוב הרבי שלל זאת וענה לו:

"לעבור לצבא רק אם רק באם בטוח - שע"י עזיבתו לא יוגרע כלל במשמר האזרחי. באם ספק - להשאר בהמשמר, כי בו חסרים יותר אנשים המסורים לזה מאשר בצבא. ואזכירם על הציון והרי כוונתו רצוי'.

*

בשנה לאחר מכן התעוררה אצלו שאלה אישית - משפחתית והוא כתב על כך לרבי הרבי בירך אותו "שהשאלה שכתב אודותה תמצא פתרונה המתאים" וז"ל המכתב:

ב"ה, כ"ט תמוז ה'תשל"ז, ברוקלין נ.י.

לכבוד מר מנחם שי' הופן, אילת

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ' תמוז, אזכירו על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר למילוי משאלות לבבו לטובה, כולל שהשאלה שכתב אודותה תמצא פתרונה המתאים. ויהי רצון כשם שכתב בזה יבשר טוב.

כבקשתו, נמסר המענה גם על ידי הטלפון.

בודאי למותר להעיר עוד הפעם שהצנורות והכלים לקבלת ברכות ה' הם התורה

ומצותי[ה], והרי בכל עניני טוב וקדושה ככל שיהי' המצב טוב ומניח את הדעת, תמיד יש מקום להוספה, וכל המוסיף מוסיפין לו.

כבוד ובברכה לבשורות טובות בכל האמור.

פעם התעוררה אצלו שאלה כבדת משקל באשר לחייו האישיים. הרבי ענה לו שיעשה כעצת רב. הרב גליצנשטיין נסע עמו אל מרא דאתרא דכפר חב"ד הגרמ"ש אשכנזי ע"ה והוא ישב עמו שעה ארוכה והבהיר לו את חוקי התורה ויעץ לו כיצד לנהוג לאור ההלכה באורחות חייו.

*

בשנת תשל"ח - ביקש מר מנחם שי' אופן - בהמשך למכתב איחולים לרבי להחלמתו - להגיע ל'בית חיינו' ולזכות להיכנס לרבי ליחידות. הרבי השיב לו ('מבוא' לספר 'היכל מנחם' כרך א' עמ' יד הערה 29):

וכמ[אמר] חז"ל כל המברך מתברך מה' שברכתו מרובה על העיקר.

לעת-עתה - התירו הרופאים לענות על מכתבים אבל לא קבלת אנשים לשיחה וכיוצא-בזה, ואין קובעים תאריך מתי יתירו גם זה.

ובאם אפשר - כדאי שיכתוב בפרטיות המתאימה (באם דרוש - יכתוב על המעטפה 'סודי'), ואשתדל לענות בהקדם.

ומעשר מהוצאות הנסיעה לכאן יתרום לצדקה לעניי עירו.

אזכיר על-הציון.

*

בהיותו אצל הרבי נכח בהתוועדות ובסיומה הרבי הביע את רצונו לשלוח בקבוק משקה לארץ הקודש. הרבי שאל האם יש מי שנוסע לארה"ק? המזכיר הרב קליין שידע שמנחם הופך נמצא בהתוועדות ומתעתד לנסוע לארץ, אמר לרבי שיש כאן את מנחם מענדל הופך. הרבי שאל תוך שכל הקהל שומע זאת במיקרופון: **"פון משמר האזרחי?"**

*

בז' אב תשמ"ט היתה חדירה של מחבל ירדני לקיבוץ לוטן בערבה. המחבל תפס בן ערובה ולבסוף השתלטו עליו חיילי צה"ל והשקט שב על כנו.

מהמזכירות התקבל טלפון שהרבי מעוניין לדעת האם החדירה לשוב הסמוך לאילת גרמה

לבהלה אצל התושבים באילת. וכן האם עדיין יש חשש לחדירות. הבירור נעשה כמובן על ידי האיש שלנו במערכת הבטחון הלא הוא מר מנחם הופן והוא בירר תוך כמה דקות וחזר עם תשובה מרגיעה ומעודדת.

* * *

הקמת ישיבה וכולל באילת

בחורף תשל"ט העלה הרה"ח ר' ישראל צבי גליצנשטיין את רעיון הקמת סניף ישיבת 'תומכי תמימים' באילת. כאשר כתב על-כך לרבי, נענה כדלהלן:

ב"ה, כ"ד שבט, ה'תשל"ט, ברוקלין. נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו' מוה' ישראל צבי שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מט"ו בשבט תשל"ט.

בשאלתו נידון סניף מתו"ת וכו':

(א) הנה לכל לראש צריכה להיות חוות דעת הנהלת-מרכז תומכי-תמימים בארץ-הקודש ת"ו והלוקחת ע"ע [=על עצמה] האחריות שבזה וכו'.

(ב) למה שמזכיר במכתבו "משפיעים, ר"י [=ראש ישיבה] וכו'", היוכל להודיעני גם מאין - לפי דעתו - "יקבל" כל אלה.

ורק לאחר קבלת מענה להכתוב לעיל, יש מקום לחו"ד בזה מכאן.

בברכת כט"ס,

ש.מ. סימפסון, מזכיר

*

בפתק נוסף שקיבל הר' גליצנשטיין כתב הרבי (לפי העתקת המזכיר הר"ב קליין):

מיהו בהנהלת תומכי-תמימים שבארץ-הקודש שיעשה בזה כדרוש?

*

בז' אדר תשל"ט ('ימי תמימים' כרך ז' עמ' 297-296) מדווח הרב אפרים וולף לרבי: "אתמול בערב ישבתי לאסיפה עם הנהלת הישיבה בכפר חב"ד בהשתתפות רמ"מ פוטערפאס,

ר"י כ"ץ, ר"מ לנדא, רמ"צ גרוזמן ור"ז פלדמן, בקשר למענה לר' ישראל שיחי' גליצנשטיין לשאלה על-דבר סניף של תומכי תמימים באילת.

"רממ"פ אמר שבאופן כללי רואה את הדבר באופן חיובי, אבל לגבי התנאים הגשמיים שיוכלו התלמידים לקבל באילת חושש. שאר חברי ההנהלה אמרו שחוששים להיות ומדובר הוא בקבוצה קטנה של תלמידים, השאלה אם יהיה להם שם רוח של לימוד וכו', בנוסף לשאלה של התנאים הגשמיים... ומסיבה זו לא נוטים חברי ההנהלה לקבל אחריות לשלוח תלמידים לאילת.

"כאן ישנה גם השאלה... לממן ההוצאות באילת. המדובר יהיה בסכום שלפחות כ- 60-70 אלף ל"י לחודש. חברי ההנהלה מציעים שלשליחות זו, מתאים יותר לשלוח אברכים, כי עיקר הפעילות באילת תצטרך להיות במבצעים וכדומה. כן ישנה השאלה שהמדובר הוא בתלמידים של הכיתה הגבוהה בישיבה ובאם הם יעזבו את הישיבה יוכל להיות מזה חלישות בישיבה בכלל.

"רצוף-בזה מכתב התשובה שכתבנו אל ר"י גליצנשטיין על-דבר הנ"ל."

ושוב, בכ"ג אדר תש"מ כותב הרב אפרים וולף לרבי (ימי תמימים' עמ' 356):

"אתמול היה אצלי הר"י ש"י העכט מאילת בדבר ההצעה לפתוח סניף של הישיבה באילת, בהמשך למה שכתב ר"י ש"י גליצנשטיין מספר פעמים עד"ז. למעשה באם נחשוב על הצעה זו באופן חיובי ישנם בזה קשיים הן בגשמיות והן ברוחניות, והשאלה אצלנו היא אם להיכנס לטפל בכך על אף הקשיים שבזה, ונבקש באם נוכל לקבל חוות דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהצעה זו".

באסיפת הנהלה של תומכי-תמימים כפר חב"ד שהתקיימה בכ"ג ניסן תש"מ שוב עלה הנושא על הפרק, כפי שדיווח למחרת (שם עמ' 358):

"ר' זלמן גופין עורר השאלה בדבר פתיחת סניף ישיבה באילת. אמרתי שכתבנו על דבר זה אל כ"ק אדמו"ר שליט"א ובקשנו לקבל חוות דעת, אבל לקבל בעצמינו החלטה לשלוח תלמידים לאילת זו אחריות כבידה מדי, כי המקום שם קשה מבחינת רוחנית, וגם לא נראה לעניות-דעתי שהישיבה שם תוכל להתפתח כל-כך מתושבי המקום וגם ישובים בסביבה זו כמעט ואינם. ולכן באם אין לנו לכך הוראה מכ"ק אדמו"ר שליט"א קשה להחליט בזה".

ושוב בדיווח מכ"ב תמוז תש"מ (שם עמ' 370):

"ר"י גליצנשטיין ור"ד פלדמן מאילת היו אצלי בעניין ההצעה להקים סניף הישיבה באילת... הסברתי להם החשש העיקרי מבחינת רוחנית שבזה, ומשום כך קשה מאד להחליט ולקבל אחריות... לשלוח להם תלמידיו מהישיבה... אמרתי להם שכתבנו בעניין זה אל כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובאם היה לנו לפחות רמז מכ"ק אד"ש איך לנהוג בזה היה קל יותר לדון ולסכם בעניין זה".

בתגובה ענה הרבי באחת המענות כדלהלן:

א"כ אין לפתוח הסניף,

כי באם אח"כ יתאמת החשש (מפני השפעת האוירה החילונית על הילדים ונערים שישלחו לשם) הרי כו', וד"ל.

בחודש כסלו תשד"מ קיבל הר"י העכט מענה מהרבי ובו נאמר בין השאר:

מעולם לא אמרתי שתו"ת באה"ק [=שתומכי תמימים בארץ-הקודש] לא תייסד סניפים חדשים, כ"א [=כי אם] שהנהלת תומכי-תמימים בארץ הקודש - הלואי שבמרץ ויזמה הנוכחי שלה תחזיק מעמד במוסדות שכבר קיימים (עכ"פ [=על כל פנים] בנס) ולכן לא יתעסקו בסניפים חדשים (ובפרט שאם לא יכריחום - כנראה... אין מעונינים בזה)

באם יש עצה לזה וכו' - עליו לברר על אתר והרי כנראה גם בעירו באם לא ישתדל באווארענען עתה ככל הדרוש (ולפי עצת עסקנים באה"ק) גם הכולל אינו בטוח...

בשיחה טלפונית של הרב חודקוב בתחילת חודש טבת תשד"מ נאמר ('ימי תמימים' כרך ח' עמ' 214):

"בענין השאלה על-דבר פתיחת ישיבה בעיר אילת, יש לברר מה עונה ר"י הכט על שאלות אלו, וכדאי שיהיה בינינו דיון מוקדם על כל השייך לעניין, ולאחר מכן לכתוב אל כ"ק אד"ש".

בכ"ט טבת של אותה שנה הועברה תשובת הרבי טלפונית אל הרב אפרים וולף מענה על מכתבו מיום י"ז טבת (שם עמ' 217):

כפשוט עניין פתיחת ישיבה שייך אך ורק לעסקני אנ"ש שי' בארה"ק [=בארץ-הקודש] (ואפילו-לא לרבני אנ"ש שי' בארה"ק) ועל אחריותם - ואין בזה כלל גילוי דעת (או שבטל - באם היה).

*

בחודש כסלו תשל"ו כתב הרב ישראל צבי גליצנשטיין לרבי על רצונו להקים כולל באילת. והרבי השיב לו:

כולל - שייך לרבני העיר שי' ולא לצאגו"ח, וכמו שהוא בכמה-מקומות.

לזכות

הרב שמעון בן ציון ולאח הינדא אייזנבך

בניהם ובנותיהם:

נחמה דינה ובעלה הרב חיים יהושע זקלס - אלעד

אסתר ובעלה הרב אליעזר זוננפלד - אלעד

חיה מושקא ובעלה הרב לוי יצחק גרליצקי - שכונת צהלה - תל אביב

הרב מנחם מענדל וזוגתו רבקה אייזנבך - אילת

רחל היצל ובעלה הרב מנחם מענדל אשכנזי - אילת

חנה ובעלה הרב אהרן פרידמן - אילת

פעושה הדסה, מרים גאולה, שיינא יפה

והת' שניאור זלמן

אייזנבך - אילת

* * *

יזכו כולם למילוי משאלות לבבם למזובה מתוך נחת והרחבה

ויצליחו, כל אחד במקומו, להפיץ המעיינות הוצה

ולגרום נח"ר רב למשלח ע"י מבצעיו הקדושים

עדי עד נזכה להתגלות משיחנו בקרוב ממש נאו.